Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 8. oktobra 2020*

„Predhodno odločanje – Carinski zakonik Unije – Člen 124(1)(k) – Ugasnitev carinskega dolga v primeru neuporabe blaga – Pojem ‚uporabljeno blago‘– Postopek aktivnega oplemenitenja – Carinski dolg, nastal zaradi neizpolnjevanja pravil v okviru postopka aktivnega oplemenitenja – Nepredložitev obračuna zaključka v predpisanem roku“

V zadevi C-476/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Kammarrätten i Göteborg (višje upravno sodišče v Göteborgu, Švedska) z odločbo z dne 19. junija 2019, ki je na Sodišče prispela 19. junija 2019, v postopku

Allmänna ombudet hos Tullverket

proti

Combinova AB,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, L. Bay Larsen, sodnik, C. Toader, sodnica, M. Safjan, in N. Jääskinen (poročevalec), sodnika,

generalni pravobranilec: E. Tanchev,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Allmänna ombudet hos Tullverket M. Jeppsson, agent,

– za češko vlado M. Smolek, O. Serdula in J. Vláčil, agenti,

– za estonsko vlado N. Grünberg, agentka,

– za Evropsko komisijo K. Simonsson in F. Clotuche-Duvieusart, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

* Jezik postopka: švedščina.

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 24(1)(k) Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL 2013, L 269, str. 1, in popravek v UL 2016, L 267, str. 2; v nadaljevanju: Carinski zakonik).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Allmänna ombudet hos Tullverket (organ, pooblaščen za pritožbe pri carinski upravi, Švedska) (v nadaljevanju: pooblaščenec za pritožbe) in družbo Combinova AB zaradi carinskega dolga, nastalega pri uvozu blaga v okviru postopka aktivnega oplemenitenja.

Pravni okvir

3 V uvodni izjavi 38 Carinskega zakonika je navedeno:

„Kadar carinski dolg nastane zaradi nespoštovanja carinske zakonodaje, je treba upoštevati, ali je zadevna oseba delovala v dobri veri, ter v največji meri zmanjšati posledice dolžnikove malomarnosti.“

4 Člen 5 tega zakonika določa:

„V tem zakoniku se uporabljajo naslednje opredelitve:

[…]

(16) ‚carinski postopek‘ pomeni kateri koli naslednji postopek, v katerega je dano blago v skladu z Zakonikom:

[…]
(b) posebni postopki;

[…]

(37) ‚operacije oplemenitenja‘ pomeni:
(a) obdelavo blaga, vključno z montažo, sestavljanjem ali pritrjevanjem blaga na drugo blago;
(b) predelavo blaga;

[…]
(d) popravilo blaga, vključno z obnovitvijo in ureditvijo;

[…]“

5 Člen 79(1) in (2) navedenega zakonika določa:

„1. Za blago, zavezano uvozni dajatvi, nastane carinski dolg pri uvozu zaradi neizpolnjevanja:

(a) ene od obveznosti, ki so določene s carinsko zakonodajo za vnos neunijskega blaga na carinsko območje Unije, njegovo odstranitev izpod carinskega nadzora ali gibanje, predelavo, hrambo, začasno hrambo, začasni uvoz ali prepustitev takega blaga na navedenem območju;

(b) ene od obveznosti, ki so določene v carinski zakonodaji glede posebne rabe blaga na carinskem območju Unije;

(c) pogoja, ki ureja dajanje neunijskega blaga v carinski postopek ali odobritev izvzetja od dajatve ali znižane stopnje uvozne dajatve zaradi posebne rabe blaga.

2. Čas nastanka carinskega dolga je:

(a) trenutek, ko ni izpolnjena ali se ne izpolnjuje več obveznost, katere neizpolnjevanje povzroči carinski dolg;

(b) trenutek, ko se sprejme carinska deklaracija za dajanje blaga v carinski postopek, kadar se pozneje izkaže, da dejansko ni bil izpolnjen pogoj, ki ureja dajanje blaga v navedeni postopek ali odobritev izvzetja od dajatve ali znižane stopnje uvozne dajatve zaradi posebne rabe blaga.“

6 Člen 124 Carinskega zakonika določa:

„1. Brez poseganja v veljavne predpise v zvezi z neizterjavo zneska uvozne ali izvozne dajatve, ki ustreza carinskemu dolgu, v primeru sodno ugotovljene plačilne nesposobnosti dolžnika carinski dolg pri uvozu ali izvozu ugasne:

[…]

(k) kadar je ob upoštevanju odstavka 6 carinski dolg nastal na podlagi člena 79 in predloženo dokazilo prepriča carinske organe, da se blago ni uporabilo ali porabilo ter se je izneslo s carinskega območja Unije.

[…]

6. V primeru iz točke (k) odstavka 1 carinski dolg ne ugasne za osebo ali osebe, ki je storila oziroma so storile poskus goljufivega dejanja.

[…]“

7 Člen 211(1) tega zakonika določa:

„Dovoljenje carinskih organov se zahteva, ko gre za:

(a) uporabo postopka aktivnega ali pasivnega oplemenitenja, postopka začasnega uvoza ali postopka posebne rabe;

[…]

Pogoji, pod katerimi se dovoli uporaba enega ali več postopkov iz prvega pododstavka ali upravljanje skladišč, so določeni v dovoljenju.“

8 Člen 256 navedenega zakonika, ki se nanaša na področje uporabe postopka aktivnega oplemenitenja, v odstavku 1 določa:

„Brez poseganja v člen 223 se neunijsko blago v okviru postopka aktivnega oplemenitenja lahko uporabi na carinskem območju Unije v eni ali več operacijah oplemenitenja, ne da bi za takšno blago veljale:

(a) uvozna dajatev;

(b) druge dajatve, kakor jih določajo druga ustrezna veljavna pravila;

(c) ukrepi trgovinske politike, če ne prepovedujejo vstopa blaga na carinsko območje Unije ali izstopa blaga z njega.“

9 Člen 257(1) istega zakonika določa:

„1. Carinski organi določijo rok, v katerem je treba postopek aktivnega oplemenitenja v skladu s členom 215 zaključiti.

Rok teče od dne, ko je neunijsko blago dano v postopek, pri čemer se upošteva čas, ki je potreben za izvedbo oplemenitenja in za zaključek postopka.“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

10 Družba Combinova je 23. novembra 2017 z dovoljenjem Tullverket (carinska uprava, Švedska) uvozila blago v okviru carinskega postopka aktivnega oplemenitenja iz člena 256 Carinskega zakonika. Navedeno blago je bilo nato 11. decembra 2017 ponovno izvoženo.

11 Družba Combinova je morala obračun zaključka carinski upravi predložiti najpozneje 22. februarja 2018, to je v 30 dneh po izteku roka za zaključek postopka, ki se je iztekel 23. januarja 2018, carinska uprava pa je navedeni obračun prejela šele 6. marca 2018.

12 Ker je carinska uprava menila, da je zaradi prekoračitve roka za predložitev obračuna zaključka na podlagi člena 79 Carinskega zakonika nastal carinski dolg, se je odločila, da bo družbo Combinova bremenila za carino v višini 121 švedskih kron (SEK) (približno 11,50 EUR) in za davek na dodano vrednost v višini 2790 SEK (približno 265 EUR).

13 Förvaltningsrätten i Göteborg (upravno sodišče v Göteborgu, Švedska), pri katerem je družba Combinova vložila tožbo zoper to odločbo, je s sodbo z dne 22. avgusta 2018 odločilo, da je ta odločba utemeljena in da družba Combinova ni dokazala obstoja razlogov, iz katerih bi bilo mogoče skleniti, da je carinski dolg ugasnil.

14 Pooblaščenec za pritožbe se je zoper to sodbo pritožil pri Kammarrätten i Göteborg (višje upravno sodišče v Göteborgu, Švedska) in v korist družbe Combinova zahteval, naj se njen carinski dolg razglasi za ugasel.

15 Pooblaščenec za pritožbe v zvezi s tem trdi, da je v skladu s členom 79(2)(a) Carinskega zakonika ta dolg nastal v trenutku, ko bi moral biti predložen obračun zaključka, to je 22. februarja 2018. Vendar se je blago iz postopka v glavni stvari zaradi ponovnega izvoza 11. decembra 2017 že izneslo s carinskega območja Unije. Zato naj se blago v trenutku, ko je nastal carinski dolg, ali pozneje ne bi uporabilo. Njegova uporaba pred nastankom carinskega dolga naj ne bi bila nikakor povezana s tem nastankom in naj bi bila v skladu z oplemenitenjem, ki naj bi ga dovolila carinska uprava. Nazadnje, nič naj ne bi kazalo na to, da je družba Combinova poskušala ravnati goljufivo.

16 V teh okoliščinah po mnenju pooblaščenca za pritožbe ni mogoče šteti, da se je blago iz postopka v glavni stvari uporabilo na način, ki bi preprečeval ugasnitev carinskega dolga na podlagi člena 124(1)(k) Carinskega zakonika.

17 Carinska uprava, ki je v postopku – čeprav sama pri predložitvenem sodišču ni vložila pritožbe – predložila stališče, ne trdi, da se je blago porabilo. Meni, da je vprašanje zlasti, ali se je blago „uporabilo“ v smislu člena 124(1)(k) Carinskega zakonika. Pojem „uporabljeno blago“, ki naj v carinski zakonodaji Unije ne bi bil opredeljen, naj bi bilo namreč mogoče razumeti na dva načina, in sicer bodisi tako, da se je blago uporabilo v skladu z njegovim namenom, bodisi tako, da se je uporabilo na nek drug način, kar naj bi pomenilo, da je bilo oplemeniteno. Temeljna ideja postopka aktivnega

oplemenitenja naj bi bila, da je treba blago na takšen ali drugačen način oplemenititi. V obravnavanem primeru naj bi bila družba Combinova v skladu z dovoljenjem za aktivno oplemenitenje dolžna popraviti in kalibrirati različne instrumente, kar naj bi bili v skladu s členom 5, točka 37, Carinskega zakonika operaciji oplemenitenja.

18 Carinska uprava dodaja, da se, kot izhaja iz člena 256(1) navedenega zakonika, v okviru postopka aktivnega oplemenitenja lahko uporabi neunijsko blago. Ob upoštevanju te določbe naj bi torej izraz „uporabljeno blago“ pomenil, da je treba blago na takšen ali drugačen način oplemenititi.

19 Ker pa naj se v obravnavanem primeru ne bi trdilo, da blago iz postopka v glavni stvari v okviru postopka aktivnega oplemenitenja ni bilo oplemeniteno, naj torej pogoji za ugasnitev carinskega dolga iz člena 124(1)(k) carinskega zakonika ne bi bili izpolnjeni.

20 Predložitveno sodišče ni prepričano o pomenu pojma „uporabljeno blago“ iz zadnjenavedene določbe. Poudarja, da je ta pojem v Carinskem zakoniku uporabljen večkrat in da člen 256 tega zakonika določa, da se neunijsko blago v okviru postopka aktivnega oplemenitenja lahko uporabi na carinskem območju Unije v eni ali več operacijah oplemenitenja, ne da bi za takšno blago med drugim veljale uvozne dajatve.

21 Tako bi bilo treba, prvič, določiti pomen pojma „uporabljeno blago“ v smislu člena 124(1)(k) Carinskega zakonika in, drugič, načelno določiti trenutek, v katerem se ta določba uporablja.

22 V teh okoliščinah je Kammarrätten i Göteborg (višje upravno sodišče v Göteborgu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Glede na to, da carinski dolg, nastal na podlagi člena 79 Carinskega zakonika, v skladu s členom 124(1)(k) tega zakonika ugasne, če predloženi dokazi uspešno prepričajo carinske organe, da se blago ni uporabilo ali porabilo ter se je izneslo s carinskega območja Unije, ali izraz ‚uporabilo‘ pomeni, da je bilo blago oplemeniteno ali izboljšano za namen, za katerega je bilo družbi za to blago izdano dovoljenje, ali pa se izraz nanaša na uporabo, ki presega to oplemenitenje ali izboljšanje? Ali je upoštevno, ali do uporabe pride pred nastankom carinskega dolga ali po njem?“

Vprašanje za predhodno odločanje

23 Predložitveno sodišče z vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 124(1)(k) Carinskega zakonika razlagati tako, da uporaba blaga, na katero se sklicuje ta določba, pomeni le uporabo, ki presega operacije oplemenitve, ki jih dovolijo carinski organi v okviru postopka aktivnega oplemenitenja iz člena 256 tega zakonika, ali pa zajema tudi uporabo, ki je v skladu s temi dovoljenimi operacijami oplemenitve.

24 V skladu s členom 256 carinskega zakonika postopek aktivnega oplemenitenja omogoča, da se neunijsko blago v okviru postopka aktivnega oplemenitenja lahko „uporabi“ na carinskem območju Unije v eni ali več operacijah oplemenitenja, ne da bi za takšno blago med drugim veljale uvozne dajatve.

25 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da je družba Combinova 23. novembra 2017 uvozila blago v okviru postopka aktivnega oplemenitenja, potem ko ji je carinska uprava v skladu s členom 211 Carinskega zakonika za to izdala dovoljenje, in da je bilo to blago ponovno izvoženo 11. decembra 2017. Ker pa družba Combinova obračuna zaključka ni predložila v 30 dneh po izteku roka za zaključek postopka, določenega v skladu s členom 257 navedenega zakonika, ki se je iztekel 23. januarja 2018, je v skladu s členom 79 tega zakonika nastal carinski dolg.

26 V skladu z zadnjenavedeno določbo nastane carinski dolg za blago, zavezano uvozni dajatvi, pri uvozu med drugim zaradi neizpolnjevanja pogoja, ki ureja dajanje neunijskega blaga v carinski postopek.

27 Vendar carinski dolg, ki je nastal na podlagi člena 79 Carinskega zakonika, v skladu s členom 124(1)(k) tega zakonika ugasne, če je dokazano, prvič, da se blago ni uporabilo ali porabilo in, drugič, da se je izneslo s carinskega območja Unije, pri čemer pa je pojasnjeno, da, kot je določeno v členu 124(6) navedenega zakonika, tudi v takem primeru „ne ugasne za osebo ali osebe, ki je storila oziroma so storile poskus goljufivega dejanja“.

28 Estonska in češka vlada ter pooblaščenec za pritožbe v bistvu trdijo, da uporaba blaga, na katero se nanaša člen 124(1)(k) Carinskega zakonika, zajema le uporabo na način, ki presega operacije oplemenitenja, ki so jih carinski organi dovolili v okviru postopka aktivnega oplemenitenja, Komisija pa meni, da ta uporaba zajema tudi oplemenitenje blaga v skladu s tem dovoljenjem, pri čemer se opira na običajni pomen izraza „uporaba“ v vsakdanjem jeziku.

29 V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, da v Carinskem zakoniku pojem „uporabljeno blago“ v smislu tega zakonika ni opredeljen.

30 Poleg tega je na podlagi primerjalne analize različnih jezikovnih različic carinskega zakonika mogoče ugotoviti, da je v nekaterih jezikovnih različicah tega zakonika, kot so švedska, angleška, finska in nizozemska, v členu 256(1) in členu 124(1)(k) uporabljen isti izraz, v drugih jezikovnih različicah navedenega zakonika, kot so francoska, nemška in romunska, pa sta v teh določbah uporabljena različna izraza. Tako je v členu 124(1)(k) v francoski različici uporabljen izraz „utilisées“, v členu 256(1) pa izraz „mettre en œuvre“. Prav tako sta v nemški različici uporabljena izraza „verwendet“ in „unterzogen werden“. V romunski jezikovni različici sta uporabljena izraza „utilizate“ in „folosirea“.

31 V tem okviru je treba opozoriti, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča formulacija določbe prava Unije, ki se uporablja v eni od jezikovnih različic, ne more uporabljati kot edina podlaga za razlago te določbe oziroma glede tega ne more imeti prednosti pred drugimi jezikovnimi različicami. Določbe prava Unije je treba namreč razlagati in uporabljati enotno, ob upoštevanju različic v vseh jezikih Unije. Če so med jezikovnimi različicami besedila prava Unije razlike, je treba zadevno določbo razlagati glede na splošno sistematiko in namen ureditve, katere del je (sodbe z dne 15. novembra 2012, Kurcums Metal, C-558/11, EU:C:2012:721, točka 48; z dne 15. oktobra 2015, Grupo Itevelesa in drugi, C-168/14, EU:C:2015:685, točka 42, in z dne 23. januarja 2020, Bundesagentur für Arbeit, C-29/19, EU:C:2020:36, točka 48).

32 S tega vidika je cilj člena 124(1)(k) Carinskega zakonika ob upoštevanju uvodne izjave 38 in člena 124(6) tega zakonika, kot je v pisnem stališču poudarila češka vlada, omogočiti, da carinski dolg, ki je nastal na podlagi člena 79 tega zakonika, če ni šlo za poskus goljufije, ugasne, če se – kljub temu, da nekateri pogoji in obveznosti iz tega zakonika niso izpolnjeni – dokaže, da se blago ni uporabilo na način, zaradi katerega bi bilo treba zanj plačati carinske dajatve, in da se je izneslo s carinskega območja Unije (glej po analogiji sodbi z dne 5. oktobra 1983, Esercizio Magazzini Generali in Mellina Agosta, 186/82 in 187/82, EU:C:1983:262, točka 14, in z dne 2. aprila 2009, Elshani, C-459/07, EU:C:2009:224, točka 29).

33 Pojem „uporabljeno blago“ v smislu člena 124(1)(k) Carinskega zakonika je treba torej razumeti tako, da ne zajema kakršne koli uporabe, ampak le uporabo, ki sama po sebi povzroči nastanek carinskega dolga.

34 V okviru postopka aktivnega oplemenitenja pa za blago, na katerem so bile opravljene le dovoljene operacije oplemenitenja in ki je bilo nato ponovno izvoženo z ozemlja Unije, ni pa bilo dano na trg ali bilo predmet druge primerljive uporabe, ni treba plačati uvoznih dajatev.

35 Iz tega sledi, da – kar zadeva blago, dano v ta postopek – je treba uporabo blaga, na katero se sklicuje člen 124(1)(k) Carinskega zakonika, nujno razumeti tako, da zajema le uporabo, ki presega operacije oplemenitenja, ki so jih dovolili carinski organi.

36 Če bi uporaba blaga iz te določbe zajemala tudi uporabo, ki je v skladu s temi operacijami oplemenitenja, v skladu s členom 124(1)(k) Carinskega zakonika carinski dolg, nastal na podlagi člena 79 tega zakonika, v okviru postopka aktivnega oplemenitenja ne bi mogel ugasniti, kar bi bilo v nasprotju z namenom prvonavedene določbe.

37 Člen 124(1)(k) Carinskega zakonika pa je zlasti ob upoštevanju njegove napotitve na člen 79 tega zakonika določba, ki se uporablja za vse carinske postopke iz navedenega zakonika.

38 Sodišče je sicer v zvezi s postopkom aktivnega oplemenitenja, določenega z Uredbo Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 4, str. 307), ki jo je nadomestil Carinski zakonik, menilo, da ker ta postopek vsebuje očitno nevarnost za pravilno izvajanje carinskih predpisov Unije in izterjavo z njimi povezanih carinskih dajatev, morajo njegovi upravičenci strogo upoštevati obveznosti, ki iz njega izhajajo, in da je treba enako strogo razlagati posledice neupoštevanja teh obveznosti. Iz tega je Sodišče sklenilo, da kršitev obveznosti predložitve obračuna zaključka nadzornemu uradu v predpisanem roku povzroči nastanek carinskega dolga za celotno uvoženo blago, za katero je treba narediti obračun zaključka, vključno s tistim, ki je bilo ponovno izvoženo z ozemlja Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 6. septembra 2012, Döhler Neuenkirchen, C-262/10, EU:C:2012:559, točki 41 in 48).

39 Vendar pa je treba, kar zadeva postopek v glavni stvari, ugotoviti, da se z vprašanjem, postavljenem Sodišču, ne sprašuje o nastanku carinskega dolga v primeru prepozne predložitve obračuna zaključka v okviru postopka aktivnega oplemenitenja, ker to, da je ta dolg nastal na podlagi člena 79 Carinskega zakonika, v obravnavanem primeru ni sporno, ampak se sprašuje o morebitni ugasnitvi tega dolga na podlagi člena 124(1)(k) tega zakonika.

40 Iz besedila tega člena 124(1)(k) izhaja, da – razen v primeru poskusa goljufije – carinski dolg, nastal na podlagi člena 79 zakonika, ugasne, če so izpolnjeni pogoji iz prvonavedene določbe.

41 V obravnavanem primeru je carinski dolg, ki je nastal na podlagi člena 79 Carinskega zakonika, ker je družba Combinova prepozno predložila obračun zaključka, lahko ugasnil, zlasti če se izkaže, kot je razvidno iz točke 35 te sodbe, da se blago iz postopka v glavni stvari ni uporabilo na način, ki presega operacije oplemenitenja, ki so jih dovolili carinski organi, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

42 Predložitveno sodišče se sprašuje tudi, ali je okoliščina, da se je blago iz postopka v glavni stvari uporabilo pred nastankom carinskega dolga ali po njem, kakor koli pomembna za razlago pojma „uporabljeno blago“ v smislu člena 124(1)(k) Carinskega zakonika.

43 V zvezi s tem zadnjenavedena določba ne vsebuje nobene navedbe, da je trenutek uporabe blaga iz te določbe kakor koli pomemben za ugotovitev, ali je bilo zadevno blago uporabljeno v smislu navedene določbe.

44 Vendar je treba ugotoviti, da kadar je carinski dolg nastal zaradi prepozne predložitve obračuna zaključka in je bilo blago že ponovno izvoženo, na podlagi člena 79(2)(a) Carinskega zakonika ni mogoče šteti, da se je to blago uporabilo v smislu člena 124(1)(k) navedenega zakonika na carinskem območju Unije po nastanku carinskega dolga.

45 Na podlagi navedenega je treba na vprašanje odgovoriti, da je treba člen 124(1)(k) Carinskega zakonika razlagati tako, da uporaba blaga, na katero se sklicuje ta določba, zajema le uporabo, ki presega operacije oplemenitenja, ki so jih dovolili carinski organi v okviru postopka aktivnega oplemenitenja iz člena 256 tega zakonika, ne pa uporabe, ki je v skladu s temi dovoljenimi operacijami oplemenitenja.

Stroški

46 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 124(1)(k) Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije je treba razlagati tako, da uporaba blaga, na katero se sklicuje ta določba, zajema le uporabo, ki presega operacije oplemenitenja, ki so jih dovolili carinski organi v okviru postopka aktivnega oplemenitenja iz člena 256 tega zakonika, ne pa uporabe, ki je v skladu s temi dovoljenimi operacijami oplemenitenja.

Podpisi